

REMISSVAR

Datum
2014-08-29
Ert datum
2014-06-09

Diariernr
2014-2936
Er referens
N2013/4071/TE

Martin Eriksson
martin.eriksson@msb.se

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar: Nationell strategi och handlingsplan för användning av ITS

Sammanfattning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) anser att den nationella strategin är väl genomarbetad och att de fem strategiska delmålen som föreslås täcker in många viktiga aspekter som bör beaktas när en ökad grad av intelligens ska byggas in i transportsystemet. MSB anser samtidigt att strategin bör kompletteras med följande:

- Ett strategiskt delmål för att beakta informationssäkerhet i ITS.
- En fördjupning kring hur införandet av ITS-tjänster höjer säkerheten i samhället.
- En genomlysning av ansvarsfrågan kring uppbyggnaden och driften av både ITS som helhet och de ingående tjänsterna.
- En genomgång av säkerhetsrelaterad forskning.

Behov av strategiskt delmål kring informationssäkerhet

Den bärande komponenten i ett intelligent transportsystem är insamling, bearbetning, lagring och spridning av *information*. Det kan till exempel vara information som styr järnvägsbommar eller trafikljus, information som används för reseplanering eller information om var fordon befinner sig. I och med ökad intelligens i systemen kommer inbyggda datorer att, baserat på mer eller mindre tillförlitlig information, fatta egna beslut och i vissa fall agera på egen hand. Många av ITS-tjänsterna kommer att finnas i geografiskt utspridda system med mycket information som skickas mellan olika datorer och människor, ibland över öppna nätverk. Det finns därför en risk för att många tjänster exponeras för angrepp. Utan ett systematiskt informationssäkerhetsarbete finns det också risk för att information kan komma att hanteras på ett sätt som bryter mot personuppgiftslagen.

Information kan både förvanskas och förstöras, båda oavsiktligt och avsiktligt. För att minimera risken för att det ska inträffa är det viktigt att all information får rätt skydd. För att intelligenta transportsystem verkligen ska leda till ökad trafik- och samhällssäkerhet utan att äventyra människors integritet måste ett systematiskt informationssäkerhetsarbete vara en integrerad del i utveckling och förvaltning av ITS-tjänster.

MSB anser att strategin bör kompletteras med ett strategiskt delmål som beskriver en systematik för att säkerställa att dagens och morgondagens ITS uppfyller kraven på säker informationshantering under hela dess livscykel.

Tydliggör hur ITS höjer säkerheten i samhället

Det nämns i strategin att införandet av ITS leder till säkrare transporter. Detta faktum underbyggs inte i strategin. Samspelet mellan kommande ITS-tjänster och övriga samhällsfunktioner framgår heller inte av strategin.

MSB anser att strategin bör kompletteras med en tydlig beskrivning av hur ett intelligent transportsystem verkligen höjer säkerheten för de olika trafikslagen och vilka samhällssäkerhetseffekter som uppnås. Det bör också finnas en starkare koppling mellan ITS-FOI (Forskning och Innovation) och ökad funktionalitet och kontinuitet i samhällsviktiga transportsystem.

Tydliggör ansvarsfrågan och behovet av samverkan

Att gå mot ett intelligent transportsystem kräver samverkan mellan många av samhällets aktörer – såväl privata som offentliga organisationer. Eftersom transportsektorn är internationell kan inte Sverige utveckla egna ITS-lösningar utan att samordna arbetet med internationella direktiv och standarder. Ett exempel som MSB vill lyfta fram är vikten av att ITS-frågorna för transport av farligt gods samordnas med det arbete som bedrivs inom UNECE.

När det gäller ansvarsfrågan behövs en tydligare genomgång av frågan kring reglering och tillsyn av enskilda ITS-tjänsters livscykel (införande användning och avveckling).

MSB anser att strategin tydligare bör beskriva hur ansvaret ska fördelas mellan olika aktörer och hur en framgångsrik privat-offentlig samverkan ska säkerställas samt hur utvecklingen ska harmonisera med internationella direktiv.

Behov av forskning inom säkerhetsfrågor

Strategin innehåller en bra kartläggning över existerande relevanta forskningsprogram inom ITS. Det är dock något otydligt om Trafikverket anser att nämnda initiativ är tillräckliga eller om det finns behov av ytterligare forskningsinriktningar.

MSB anser att strategin kompletteras med en djupare analys av potentiella forskningsbehov och att den i större utsträckning ska beakta vikten av forskningsinsatser som relaterar till säkerhet i ITS-tjänster.

I detta ärende har överdirektör Nils Svartz beslutat. Martin Eriksson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Cecilia Nyström, verksamhetschef Richard Oehme och enhetschef Lars-Göran Emanuelson deltagit.

Nils Svartz

Martin Eriksson